

༣ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ཚོགས་ཐངས་གཉིས་པ་ མཇུག་གྲོལ་སྐབས་ ཚོགས་དཔོན་ ལུང་བསྟན་དོན་རྒྱུ་གིས་ སྤྱི་ཚོགས་
ལུ་ལུལ་ནི་ཡིན་པའི་གསལ་བཤད་བྱེད་བྱས། (༡༡.༡༩.༢༠༡༧)

༡. ད་རིས་ གཟའ་སྐར་ལེགས་པའི་ ཉིན་མ་དང་བསྟུན་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་བཞི་པའི་ ཚོགས་ཐངས་གཉིས་པམ་འདི་
གྲོལ་གནང་མ་ཡིན།

གྲོལ་སྟོན་གྱི་ རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་འདི་ནང་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་ སྐབས་མགོན་དམ་པ་ མཁུན་རབ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་
པའི་བདག་ཉིད་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ རྒྱལ་ཁབ་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་གི་ ཐུགས་འགན་མང་རབས་
ཅིག་ ཡོད་དེ་འབད་རུང་ སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ ཐུགས་བརྩེ་བས་གཟིགས་ཏེ་ ཞབས་བཅགས་གནང་མི་དེ་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
འཐུས་མི་ཡོངས་དང་ ཚོགས་དཔོན་ ང་རའི་རྟོངས་ལས་ རྣམ་གསུམ་གྱས་པའི་སྒོ་ལས་ བྱོན་པ་ལེགས་སའི་ བསུ་བ་
ལུལ་ནི་དང་ བཀྲིན་ཆེ་བེར་ལུ་ནི་ཡིན་ལགས།

༢. མི་དབང་རྒྱལ་བཙུན་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་ སྤྱི་འཁོར་ལྷན་རྒྱས་ཡོངས་ཀྱིས་ ཆེད་མངགས་བྱོན་གནང་མི་དེ་ལུ་ཡང་
བྱོན་པ་ལེགས་སའི་དང་གཅིག་ཁར་ ག་ཅི་དེ་ བཀྲིན་ཆེ་བེར་ལུ་ནི་ཡིན།

དེ་ལས་ ཞི་དྲག་གཞུང་གི་ ཆེ་མཐོའི་དཔོན་ཁག་ཚུ་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕྱི་འབྲེལ་སྤྱི་ཚབ་ དེ་ལས་ ཆེ་མཐོའི་དཔོན་ཁག་
བགྲུས་པ་ཚུ་དང་ རྟེན་སྤེལ་གི་རོ་ཆབ་ཚུ་གིས་མ་ཆད་པར་ སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་དཔོན་དང་ སློབ་ཕྲུག་ གཞན་ ད་
རིས་རྒྱ་ལུ་ གཟིགས་གནང་པར་ བྱོན་མི་ཡོངས་ལུ་ཡང་ བྱོན་པ་ལེགས་སའི་དང་ དགའ་ཚོར་ཡོད།

༣. དགེ་ལེགས་ཕྱག་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་ ལས་འགུལ་གཙོ་ཅན་ ལེ་ག་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ དང་པ་ར་
ཆོས་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ ལས་འགུལ་ རྫོང་གཞི་དང་ ལྷ་ཁང་ མཆོད་རྟེན་དང་ གནས་ཁང་ ལ་སོགས་པ་ཚུ་
བཞེངས་ནིའི་ ས་སྤང་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་གནང་མི་དེ་གིས་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ བཀའ་སྲུང་དང་ ཆོས་སྦྱོང་སྲུང་མ་
ཚུ་ ཐུགས་དབྱེས་པའི་ མཐུ་དང་རུས་པ་དང་ སྤོང་གོགས་དེ་ཚུ་ལུ་ནི་དང་ ལྷག་པར་དུ་ མི་དབང་མཆོག་ སྤྱི་འོ་
བརྒྱལ་བ་ལུ་ མ་གཟིགས་པར་ བལ་པོ་ལུ་བྱོན་ འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་དང་ མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་མཇལ་ མཆོད་
མེ་སྤལ་ཞིན་མ་ལས་ ཐུགས་སློབ་དེ་ཚུ་ལུ་ བསྐྱམ་བྱོན་མི་དེ་གིས་ དགེ་ལེགས་ཕྱག་ལུ་ བཞེངས་གནང་ནི་ཡིན་པའི་
མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གྱིས་གཙོས་པའི་ གཞན་དང་གཞན་ཡང་ མི་དབང་མཆོག་གི་ ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་
དུ་ བར་ཆད་མེད་པར་ དོན་འགྲུབ་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་དང་ སློན་ལམ་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྟོངས་ལས་ ལུལ་ཕྱ་ཡིན་
བེར་ལུ་ནི་ཡིན་ལགས།

༤. མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ མ་འོངས་ སྤྱོད་གཟིགས་ཐོག་ལས་ ད་ལྟ་དང་ མ་འོངས་ཕུགས་ཀྱི་
བཅན་ཐབས་ལུ་ འབྲུག་པའི་ན་གཞོན་ཚུ་ ཚྭ་གས་གྲུབ་ཅན་དང་ འཛོན་ཐངས་ཅན་ རང་གི་རྐང་པར་ རང་ ཡོང་སྤྱོད་
ཚུགས་པ་བཟེ་སྟེ་ འབྲུག་གི་རྩ་བ་གསུམ་ལུ་ ཐ་དམ་ཆོག་དང་ ལས་རྒྱ་འབྲས་ཐོག་ལས་ ཕྱག་ཕྱིད་ལུ་ཚུགས་པ་བཟེ་ནིའི་
ཕུགས་བཞེད་གནང་མ་ལས་བཞེན་ ལོ་འདྲིའི་ སྤྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༥ ལས་ རྒྱལ་སྤྱང་གི་སྤྱོད་བཟུང་ ཟླ་འོག་གསུམ་
འབད་མི་དེ་ སྤྱོད་བཟུང་སྟེ་བ་ཁག་ ༤ ཅན་ ཏུས་མཉམ་སྟེ་ འགོ་བཙུགས་གནང་མིའི་ ཤོ་བཅངས་དང་པའི་ སྤྱོད་
བཟུང་དེ་ སྤྱི་ཟླ་ ༡༩ པའི་ཆེས་ ༩ ལུ་ ན་གཞོན་ ༢༠༠༡ གིས་ རུ་སྤྱིག་འགྲེམས་སྤྱོད་ཐོག་ལས་ མཐར་འཁྱོལ་
ཅན་སྟེ་ མཚུགས་ཕྱེད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ལུ་མཇུག་དེ་

དང་པ་ ན་གཞོན་ཚུ་ ཁོང་རང་ལུ་ དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་ ཀྱན་ཚང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་དང་གཟིག་ཁར་ ན་གཞོན་ཚུ་གིས་ ད་
ལས་པར་ ཕྱག་ཕྱིད་ལུ་ནི་ནང་ སྤྱོད་ཀྱང་དང་ སྤྱོད་ཐོབས་སྤྱོད་འབད་ར་ཐོབ་སྟེ་ ཁོང་རང་གིས་ ཁོང་རང་ལུ་བཟུ་སྟེ་
དཔའ་ཉམས་དང་ ཆོར་སྤང་ཡང་ མ་འདྲམ་སྟེ་ར་ བྱུང་སྟེ་འདུག་ཟེར་ལུ་ནི།

གཉིས་པ་ཟེར་མ་ད་ མཐར་འཁྱོལ་མཛད་སྟོན་དེ་ནང་ མི་དབང་མངའ་བདག་ རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ གཏིང་ཟབ་ཆེ་
བའི་ གསུང་བཤད་ཀྱི་དོན་ཚན་ མང་རབས་ཅིག་ གསུངས་གནང་པའི་ནང་ལས་ དོན་ཚན་གཟིག་འདྲི་ རྒྱལ་སྤྱང་གི་
ལས་རིམ་འདྲི་ རྒྱལ་རབས་ཅན་གྱི་ གྲུབ་འབྲས་ སྤྱོད་ཐོབ་ཅིག་ ཡིན་པའི་ བཀའ་སྤྱོད་གནང་མི་དེ་ལུ་ སྤྱོད་བཟུང་
འབད་མི་ ན་གཞོན་ཚུ་དང་ མཛད་སྟོན་མངོན་སུམ་མཇུག་མི་ དེ་ལས་ རྒྱུང་མཐོང་ཐོག་ལས་མཇུག་མི་ འབྲུག་པའི་མི་
སེར་ཡོངས་ གསུང་བཤད་ཀྱི་ བཙུན་དོན་དེ་གིས་ སེམས་འཁྱུལ་ལྷང་ལྷང་སྟེ་ བྱུང་མ་མ་ཚད་ གནམ་མེད་ས་མེད་
ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ ངལ་རངས་ཀྱི་ ཆོར་སྤང་དེ་ཚུ་ ཅི་དང་མ་འདྲམ་སྟེ་ར་ བྱུང་ལུག་ཟེར་ལུ་ནི་ཡིན།

མཐར་འཁྱོལ་མཛད་སྟོན་དེ་ནང་ ཁོང་ ན་གཞོན་ཚུ་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ རྒྱ་མཁུལ་ལུ་ རུ་སྤྱིག་
འགྲེམས་སྤྱོད་ཐོག་ལས་ བཟེ་སྤྱང་ལུ་སར་ འཛོམས་མི་ ན་གཞོན་ཚུ་གི་ བཅའ་སྤྱོད་ཀྱང་དང་ གཉེན་ཉེས་ཚུ་གིས་ རང་
གི་བྱ་ཚུ་དང་བྱ་མོ་ཚུ་གི་ ཚྭ་གས་གྲུབ་དང་ རིག་རྩལ་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ མངོན་སུམ་སྟེ་མཐོང་མ་ད་ ཁོང་ བཅའ་སྤྱོད་ཀྱི་
ཡང་ ངལ་རངས་སྤྱོད་འབད་ར་བྱུང་སྟེ་སྟེ་ མི་དབང་མཆོག་ལུ་ བཀའ་དྲིན་དགའ་ཆོར་ ཚད་མེད་པ་སྟེ་ ལུ་སར་ཡང་
མཇུག་ཡི་ཟེར་ལུ་ནི།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ དེ་བཟུམ་གྱི་ ཕུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ཐོག་ལས་ ད་རེས་ཤོ་བཅངས་དང་
པའི་ནང་ ན་གཞོན་ ༢༠༠༡ ཡིན་མས་ ལུལ་ལས་ སྤྱོད་བཟུང་གི་ ཏུས་ལུན་ཡང་ ཡར་སེང་དང་ ན་གཞོན་ཚུ་ཡང་
དེ་བ་སྤངས་སྟེ་ བཙུགས་གནང་ནི་གི་ ཕུགས་བཞེད་གནང་མི་དེ་གིས་ ང་བཅས་འབྲུག་པའི་ ན་གཞོན་ཆ་ལྱབ་ གཟི་
དེ་ རྒྱལ་བ་བཟང་ལུག་ཟེར་ ལུ་ནི་དང་གཟིག་ཁར་ ན་གཞོན་ཚུ་ལུ་ བཅའ་སྤྱོད་ལང་ སྤྱོད་འབད་ར་ འབྱུང་འོང་ཟེར་
ལུ་ནི།

ཟླ་འོ་ ༣ གྱི་ རྒྱལ་སྤྱང་སྤྱོད་བཅས་ལས་རིམ་དེ་ནང་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱང་པ་ཚུ་གིས་ གཞི་རྟེན་དམག་སྡེ་འོ་སྤྱོད་བཅས་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཤེས་ཡོན་ དེ་ལས་ སློག་ལམ་ནམ་བཞག་དང་ ཆོས་བཤད་ལས་རིམ་ འགོ་ཁྲིད་གོང་འཕེལ་དང་ མི་ཆེ་འི་ དེག་ཅལ་ཚུ་ སྤྱང་བ་འབད་དེ་ མི་སྡེ་འི་ནང་ རྩོགས་གྲུབ་ཅན་གྱི་ མི་ངོམ་ཅིག་སྟེ་ འགྱུར་བཅོས་སོང་ཡོད་པ་ལས་ ན་ གཞོན་ཚུ་གིས་ར་འབད་རུང་ འབྲུག་གི་ཙ་བ་གསུམ་ལུ་ ཕྱག་ཕྱིད་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ ཞུ་དགོཔ་འདི་ ག་ནི་བ་ཁག་ཆེ་བེར་ ཞུ་ནི།

༥. ཆོས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དམ་པ་ རྒྱབས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ དབུ་གཙོས་པའི་ གྲ་སྟོབ་ མཁན་སྤྱལ་ཡོངས་དང་ གྲ་ཚང་ དང་ ཆོས་སྡེ་ དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་བཞུགས་མི་ གྲ་སྟོབ་ ཆོས་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དགའ་སྦྱིད་ཞི་བདེ་ འབྱུང་ནི་དང་ ནད་ཡམས་སྤྱ་གེད་དང་ འཐབ་ཅོད་ དམག་འཁྲུགས་ཚུ་ མི་འབྱུང་ནི་དོན་ལུ་ དུས་ཀྱི་ འཚུབ་ཆ་ཚུ་ དང་བསྟུན་པའི་ བསྐྱོག་ཐབས་སྤྱི་རིམ་དང་ རིམ་གྲོ་ཚུ་ རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ མཛད་གནང་པའི་ཁར་ ལྷག་པར་དུ་ རྒྱབས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ ཀྱར་སྟོད་ ཡུལ་མཆོ་ལུ་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་དོན་ལུ་ མགོན་པོ་འོད་དཔག་ མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་དང་ སྤྱི་རིམ་གཞན་དང་གཞན་ཡང་ གནང་ཡོད་མི་དེ་ལུ་ སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྟོངས་ལས་ བྱས་ཞབས་དང་ བཅས་པའི་ བཀྲིན་དགའ་ཆོར་ཕུལ་ཐུ་ཡིན།

༦. ད་རེས་ ཆོགས་ཐངས་གཉིས་པའི་སྐབས་ ཆོགས་ཁང་གིས་ གསུང་གོས་གནང་ཡོད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་བཟུམ་ཅིག་སྟེ་ མི་ མང་ལུ་ སྟན་ཞུ་མདོར་བསྟུས་ཅིག་ཕུལ་ནི་ཡིན།

དེ་ཡང་ དཔུང་ཡིག་གི་ཐད་ཁར་ཞུ་བ་ཅིན།

- འབྲུག་གི་འོར་ཁལ་དགོངས་ཡངས་ དཔུང་ཡིག་འདི་ ཆོགས་ཁང་གཉིས་ཀྱིས་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་སྟེ་ མི་དབང་ མཆོག་གི་ཞབས་སར་ བཀའ་འགོལ་ཞུ་ནི་དོན་ལུ་ གྲ་སྟོབ་རྒྱུ་པའི་བསྐྱང་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།
- དེ་ལས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུའི་ འཕྲི་སྟོན་དཔུང་ཡིག་དང་།
- འབྲུག་གི་གཉེན་འབྲེལ་འཕྲི་སྟོན་ དཔུང་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ ཆོགས་ཁང་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཆོག་དོན་གྱི་ གོ་ བ་ལེན་ནི་ནང་ དུམ་ག་ཅིག་ གཅིག་མཚུངས་སྟེ་ ལེན་མ་ཚུགས་པ་ལས་བརྟེན་ དོན་ཚན་དག་པ་ཅིག་གྱི་ ཁན་ འཆམ་ མ་བྱུང་པའི་ དཔུང་ཡིག་སྟེ་ ཐོན་ཡོད་མི་དེ་ མི་དབང་མཆོག་གི་ཞབས་སར་ ལྷན་བཞུགས་ཀྱི་ བཀའ་ འགོལ་ཞུ་ནི་དོན་ལུ་ ཕུལ་ནི་ཡིན་ཟེར་ཞུ་ནི།

- དེ་ལ་ལུ་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ འཕུས་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་ འབྲུག་གི་དངུལ་ཕོགས་སྤྱི་ག་ བཀོད་ གཞི་སྒྱུར་བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་ནང་ དོན་ཚན་གཉིས་ལྔ་བ་སྟེ་ ཡོད་མི་དེ་ཚུ་ མཐུན་སྤྱི་ག་འབད་དགོཔ་ ལག་ ཆེས་ལས་བཞེན་ དེ་ཚུ་ ལྷལ་མའི་ཚོགས་ཐངས་ནང་ གསུང་གོས་གནང་ནི་སྟེ་ ཕར་འབྲུངས་འབད་དེ་ ཡོད་ ཟེར་ལྷ་ནི།

དེ་ལས་ ལྷ་ལྷ་གི་ཐད་ཁར་འབད་བ་ཅིན་ཅེ་

- དན་ལྷན་བཀག་སྒོམ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ དང་ ༡༠༡༤ གི་ ལོ་ལྷན་ལྷན་ལྷ་གུ་ གསུང་གོས་གནང་ སྟེ་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་ གོས་འདེབས་ཚུ་ཡང་ གཞུང་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ གཙུག་སྡེ་ལག་ཚུ་ལུ་ སྤུལ་ཏེ་ཡོད་པ་ ལས་ དེ་ཚུ་ དང་ལེན་གནང་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཟེར་ལྷ་ནི།
- ཚོགས་ཚུང་ཚུ་གི་ ལ་བྱག་ལས་འབད་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་དང་ མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་དང་ ཤེས་ རིག་ གསོ་བ་དང་ སོ་ནམ་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉེན་སྲུང་ཚུ་གི་སྒྲོར་ལས་ ཞིབ་འཇོལ་དང་ བསྐྱར་ཞིབ་ཚུ་ འབད་དེ་ ལྷན་ལྷ་སྤུལ་མི་ཚུ་གུ་ གསུང་གོས་ཀྱི་ཆེས་སྟེ་གནང་ཡི་ཟེར་ལྷ་ནི།
- དེ་མ་ཚད་ གོས་དོན་ལག་ ༤ དང་ གོས་འདེབས་ ༤ དེ་ལས་ གི་བཀོད་མཛུགས་རིམ་ནང་ ངག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ ༡༩ དང་ ཡིག་ཐོག་གི་དྲི་བ་ ༥ བསྐྱོམས་དྲི་བ་ ༣༧ ཞེས་ཅིག་གུ་ གསུང་གོས་གནང་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་ཚུ་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ གཙོ་བོར་བསྟན་ནི་ནང་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་ ཚོགས་ཁང་གི་ ཐབས་བྱས་ལག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ ཨིན་མི་ལུ་ ཆ་བཞག་བསྐྱེད་དེ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཨིན་ཟེར་ལྷ་ ནི།

- དེ་ལས་ ཚོགས་ཐངས་དང་པའི་ གོས་ཚད་ དང་ལེན་གྱི་ལྷན་ལྷ་ལག་ ༥ དེ་ཅིག་གུ་ཡང་ གསུང་གོས་ཚུ་ གནང་སྟེ་ཡོད་པའི་གུ་ སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་བཞུགས་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་གཞུང་ཚུ་ཞིབ་དཔང་འཛིན་གྱི་ ལས་འབྲེལ་ ཚུ་ཞིབ་སྒྲུབ་ལྷ་གུ་ཡང་ གསུང་གོས་གནང་ཡོད་པའི་ གྲུབ་འབྲས་ལྷན་ལྷ་ མདོར་བསྐྱས་ཅིག་ སྤུལ་ཤ་ཨིན་ ཟེར་ལྷ་ནི།

- ཡ. རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་དང་ ཡོངས་ཁྱབ་བྱང་ཆེན་གྱིས་གཙོས་པའི་ འགོ་དཔོན་དང་ལས་བྱེད་པ་
ཚུ་ དེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཅ་ཆས་དང་མཁོ་སྐྱབ་སྡེ་ཆན་ རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་འགག་སྡེའི་ སྤྱང་སྐྱབ་སྡེ་ཆན་ག་ར་གིས་
ཚོགས་འཛུགས་འདི་ནང་ མཉམ་རུབ་འབད་དེ་ ཅི་ལྟོགས་གང་ལྟོགས་སྡེ་ ཕྱག་ཕྱིད་ལུ་མི་འདི་ལུ་ཡང་ ང་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་རྟོངས་ལས་ བཀའ་ངེན་དགའ་ཚེར་ཡོད།
༡. ད་ལེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་འདི་ སྤྱིར་ དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ ལྷག་པར་ མི་དབང་མངའ་བདག་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་
བཀའ་སློབ་དང་ལམ་སྟོན། སློབ་སྤྱི་ སྐབས་རྗེ་ རྗེ་མཁན་པོ་ཆེ་ མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་ བླ་ཆང་ཆོས་སྡེ་ སྤྱི་སློབ་
མཁན་སྤྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ ཐུགས་སློན། དེ་ལས་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་ཚུ་གིས་
མཉམ་འབྲེལ་དང་ རྒྱབ་སྐྱོར་ལས་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱུ་བར་ཆད་གང་ཡང་མེད་པར་ ལེགས་ཤོམ་སྡེ་ གོལ་ཚུགས་མི་དེ་ལུ་
ཚོགས་དཔོན་ ང་རའི་རྟོངས་ལས་ བཀའ་ངེན་དགའ་ཚེར་ཕུལ་ཤ་ཨིན།
༢. ད་ མཇུག་ར་ འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་ ལྷ་སྐལ་དམ་པ་ མི་དབང་མངའ་བདག་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ ཡབ་
རྗེ་དམ་པ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཆོག་ དེ་ལས་ མི་དབང་སྐུ་འཁོར་ལྷན་རྒྱས་ཡོངས་དང་ ཆོས་འཛིན་ བསྟན་
འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ནམས་ སྐུ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་ མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཙན་ཡུན་རྒྱ་
བརྟན་ བསྟན་པའི་མངའ་ཐང་ དགྲང་ལས་འཕེལ་ཞིའི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ མགྱིན་དབྱངས་གཟིག་
གི་ཐོག་ལས་ མི་དབང་མཆོག་ལུ་ ཞབས་བརྟན་དང་ བཀྱིས་སློན་ལམ་ བཏབ་གཟིག་ཁར་སྡེ་ ཕུལ་ནི་ཨིན།

བཀའ་ངེན་ཆེ།

Speech by Speaker Lungten Dorji at the Concluding Ceremony of Second Session of the Fourth Parliament of Bhutan (11.12.2024)

1. The second session of the Fourth Parliament formally concludes today on this auspicious day. On this momentous occasion marking the closing of this session, I would like to extend our heartfelt gratitude and humbly welcome to His Majesty for gracing the closing ceremony despite numerous important responsibilities His Majesty has for the welfare of our state.
2. We would also like to extend a heartfelt welcome and express our deepest gratitude to Her Majesty the Gyalsuen and the Royal Family. We also extend a warm welcome to senior government officials, foreign diplomats, dignitaries, representatives from the private sector, and all those who joined us today to witness this occasion.
3. Among the numerous projects initiated by His Majesty the Druk Gyalpo in Gelephu, religious projects include the construction of Dzongs, monasteries, stupas, and pilgrimage sites in Gelephu. The groundbreaking ceremonies for these projects have been blessed and supported by the Dharma Protectors of the Pelden Drukpa. Furthermore, His Majesty the Druk Gyalpo made an official visit to Nepal, where His Majesty visited the Phagpa Shing-kuen and Jarungkhashor Stupa, offering butter lamps and prayers for the nation. The Parliament extends its heartfelt wishes and prayers for the successful completion of the Jarungkhashor Stupa to be built in Gelephu and the realization of His Majesty's visionary projects.
4. His Majesty the Druk Gyalpo, with a vision for the future, is committed to transforming the mindsets of Bhutanese youth to meet the challenges of both today and tomorrow. His Majesty's personal vision is to make Bhutanese youth capable and self-reliant, enabling them to serve the Tsa-Wa-Sum with loyalty and dedication. The three-month long Gyalsung training which began on 5 September this year, the first of its kind conducted simultaneously in four training academies, saw 2,001 youths complete their training on 3rd December with a passing out parade. Reflecting on the successful completion of the program:

Firstly, the young participants have received a comprehensive education, which has greatly enhanced their confidence and courage to serve the country. They have developed a sense of pride in themselves, and the experience has been truly transformative.

Secondly, during the momentous POP ceremony, amidst many profound and enlightening speeches delivered by His Majesty, one remarkable subject stood out about the Gyalsung program as a historic achievement of our beloved nation. This extraordinary discourse resonated deeply and an overwhelming sense of nostalgia, reverence, pride, and admiration swept through the audience, including the young graduates and citizens who watched the event on television.

At the grand POP ceremony, the youths proudly demonstrated a flawless parade before the Druk Gyalpo, a truly awe-inspiring display of discipline and unity. As the celebration unfolded, parents, siblings, and relatives gathered in admiration, their hearts swelling with pride as they witnessed

the remarkable capacity and exceptional skills of their children. The performance left them in utter amazement, as they marveled at the evident talents and extraordinary achievements on display. With deep reverence, the parents expressed their profound gratitude to His Majesty the Druk Gyalpo for providing such invaluable opportunities that have shaped their children's futures.

The esteemed Gyalsung program, a brilliant manifestation of the visionary leadership of the Druk Gyalpo, commenced with its inaugural cohort of 2,001 exceptional youths. As the program rolls out, the training duration will be further extended, and the number of participants will grow, amplifying its reach and impact. Bhutan's youth are truly privileged to be part of this monumental initiative, which is destined to offer immense and far-reaching benefits, shaping the future of the nation and empowering the next generation with unparalleled opportunities for growth and excellence.

For three months, Gyalsups have received training in basic military skills, national education, etiquette, sermons, leadership development, and essential life skills as part of the Gyalsung training program. They are now well-prepared and transformed, and as a result, the youth should be ready and willing to serve the Tsa wa sum.

5. Under the boundless wisdom and compassionate leadership of His Holiness the Je Khenpo, our venerable Spiritual Masters, *lamas* and *Truelkus*, and the members of the Dratshang and monastic community have been tirelessly performing a number of religious rituals to safeguard the peace, harmony, and prosperity of the nation and to avert pandemics, famines, strife, and wars. The Parliament offers deepest gratitude to the monastic community. Furthermore, we extend our profound gratitude to His Holiness the Je Khenpo for leading the sacred *Goenpo Yoed-Pag-May Drubchen* in Lhuentse Autsho and other rituals dedicated to the welfare of our beloved nation and its people.

6. I would like to submit a brief report on the deliberation of the Second Session of the Fourth Parliament as follows:

Bills:

- The Cattle Tax Exemption Bill has been passed by both Houses of Parliament and will be submitted for Royal Assent;
- The National Assembly (Amendment) Bill and the Marriage (Amendment) Bill will be proposed for deliberation in a joint sitting;
- Amendments to the Parliamentary Entitlements Act and the Pay Structure Reform Act have been referred to the Government for harmonization to remove duplicating clauses in the laws.

Reports:

- The Annual Report of the Anti-Corruption Commission for the year 2023-2024 was deliberated and recommendations adopted for the Government and relevant agencies to implement the resolutions. The House thoroughly discussed the research and review report presented by the Good Governance Committee, which focused on the economy, education, health, agriculture and national security, all aimed at promoting the welfare of the nation and the people.
  - Four motions and four recommendations were deliberated and adopted, followed by question hours comprising 29 oral questions and 8 written questions, making a total of 37 questions asked to the Government.
  - All of these are organized to prioritize the welfare of the country and its people, with MPs regarded as a key strategic component of the house.
  - Discussions were held on five follow-up reports related to resolutions passed in the first session, as well as on the Royal Audit Authority's report during a Joint Sitting.
7. I would like to express my sincere gratitude to the Deputy Speaker, Secretary General, officers and staff of the National Assembly Secretariat, as well as to the Department of Procurement and Properties, the Royal Bhutan Police, and other security personnel and the media for their invaluable support and cooperation throughout this session.
8. The Second Session of the Fourth Parliament concluded successfully with the blessing of the Triple Gem and the wise guidance of His Majesty the Druk Gyalpo, the prayers of the monastic bodies and collective merits of the people of Bhutan. I would like to express my gratitude to all Members of Parliament for their unwavering support and cooperation throughout the session.
9. In conclusion, let us humbly unite our hearts and souls in collective prayer for the enduring sovereignty and security of our beloved country. May the eternal longevity, boundless happiness, and unmatched wisdom of His Majesty the Druk Gyalpo be blessed, along with the health and well-being of His Majesty the Fourth Druk Gyalpo, the revered Members of the Royal Family, His Holiness the Je Khenpo, and all esteemed religious figures. Let us pray fervently for the continued peace, prosperity, and happiness of our people. With deep reverence, let us offer our Trashi Moenlam and Zhapten to His Majesty the Druk Gyalpo, at the exalted seat of the Golden Throne, seeking divine blessings for His Majesty's continued glorious reign and everlasting peace and prosperity of our people.

Kadrinche!